

**Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган
мәктәп туры олимпиада биремнәре
2023-2024 уку елы, 11 нче сыйныф**

**Олимпиадные задания школьного тура по татарскому языку для
общеобразовательных организаций с обучением на русском языке
(для изучающих татарский язык как государственный язык РТ).
2023-2024 учебный год, 11 класс**

Максимальный балл – 108

Время выполнения – 150 минут

- 1. Озаглавьте картину (3 балла). Составьте 5 предложений по картине (по 2 балла = 10 баллов). Макс. 13 баллов.**

**1.Прочитайте текст. Переведите слова, приведенные после текста.
Используя эти слова, допишите пропущенную часть текста (5-6 предложений):**

за каждое слово по 1 баллу, макс.б. - 8

за каждое предл. по 2 балла, макс. б. – 18 = 26 б.

Һәркем белә, сусыз яшәү мөмкин түгел. Кеше ашамыйча атналар буе тора ала, әмма сусыз бирничә көнгә дә түзә алмый. Әгәр кеше тәнендәге суның уннан бер өлеше кимесә дә, аның хәле начарлана. Менә суда нинди көч бар!

Бу хәл безне борчырга, табигатьнең бу кадерле бүләгенә игътибарлы булырга чакырырга тиеш.

эчергә яраклы су –

төче су –

тозлы су –

кими бара –

су тотыла –

бик аз проценты-

яшэү өчен –

эхэмиятле -

2. Какой послелог неуместно использовать в предложении? По 1 баллу за каждый правильный ответ (макс. б.-3)

А. Мэктэпкэ Айдардан ... кеше килмэде.

- 1) башка   3) бүтэн
2) тыш   4) белэн

Э. Илдар сөт ... ак күгэрчен күрдэ.

- 1) кебек   3) тикле
2) өчен   4) сыман

Б. Башта урманга ... бар.

- 1) саен   3) тикле
2) кадэр   4) хэтлээз.

3. Вместо многоточия вставь подходящее падежное окончание (макс. б.-4).

- 1) эш... дэвам итэргэ
2) эш... ярдэм итэргэ
3) эш... игътибар итэргэ
4) эш... кайтып китэргэ

4. В какой последовательности необходимо поставить выражения, чтобы получилось предложение? (4 б.)

А) акыл табылмас

Э) акыл белэн

Б) алтын табылса да

В) алтын белэн

- 1) Э, Б, В, А   2) Б, А, В, Э   3) А, В, Б, Э   4) Б, Э, А, В

5. Образуй новые слова из корня күз с помощью аффиксов (по 1 б. за каждое слово, макс. б. - 7).

Күз +... =,

6. Переведи на татарский язык и запиши (по 2 б., макс.б.- 14).

1.Когда-то ветер, вода и правда были друзьями. 2. И однажды правда и вода спросили у ветра: “ Скажи, друг, вот ты очень быстрый и бродишь по всему миру, скажи, когда понадобишься, где тебе найти?” 3. Вы найдете меня между гор”. 4. Тогда ветер и правда спросили у воды, где ее найти в нужный момент. 5. “Вы найдете меня в фонтанах, реках и океанах”, - сказала вода. 6. И в конце вода и ветер спросили у правды: “ Где тебя, правда, найти в нужный момент?” 7. А она ответила: “Я должна быть всегда среди людей, ищите среди людей”.

№	Предложения	Баллы	Сумма
		(макс.)	(фактич.)
1.		(14)	( )
2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	
6.		2	
7.		2	

7. Впиши начало предложений (по 2 б., макс.б. – 10).

1. ... , мин анда бара алмыйм. 2. ... , син барырга тиеш идең. 3. ..., мәктәптән соң алар еш паркка бара иделәр. 4. ... , аның сиңа шәһәрне күрсәтәсе килә. 5. ..., малайлар тиз генә чишенеп, суга сикерделәр.

№	Предложения	Баллы	Сумма
		(макс.)	(фактич.)
1.		(10)	( )
2.		2	
3.		2	
4.		2	
5.		2	

8. Найди ошибочное словосочетание. Напиши правильный вариант (по 1 б., макс.б. – 2).

1. укытучымның сүзенә
2. аларның өйгә
3. синең дустыңы
4. безнең әниебезгә

9. Где допущена ошибка (1 б.)? Приведи правило (4 б.). Макс. б. -5).

1. бер сүз
2. ун сүзләр
3. йөз сүз
4. мен сүз

10. Допиши продолжение рассказа, разъясни, как ты понимаешь слово игелекле кеше (8 - 10 предложений, макс. б.- 20).

Изге күңелле, олы йөрәкле Әсгать абый турында газета-журналларда күп язылды. Одесса киностудиясе нәфис фильм төшерде. Хэтта Америка журналистлары да, килеп, аның белән танышып китте. Әсгать Галимҗанов шундый игътибарга ничек лаек булды соң? Мин бу сорауга эшчән һәм **игелекле кеше** булуы белән дип жавап бирер идем.